

TVŮRČÍ DÍLNY

9. ročník – 2 hodiny týdně, 66 hodin za školní rok

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tvůrčí dílny jsou vyučovacím předmětem disponibilní časové dotace pro 9. ročník. Předmět vychází z předmětového modelového ŠVP NPI pro skupinu Umění a pohyb a využívá vzdělávací obory Výtvarná a filmová výchova, Hudební, taneční a dramatická výchova a Český jazyk a literatura. Je zaměřen na další rozvíjení a prohlubování tvůrčích schopností žáků v oblasti výtvarného umění, filmu, hudby, divadla, literární tvorby a tance.

Cílem předmětu je dále rozvíjet a prohlubovat tvůrčí schopnosti žáků v oblasti výtvarného a filmového umění, hudby, divadla, literární tvorby, tance a dalších forem uměleckého vyjádření. Žáci navazují na své dosavadní zkušenosti z individuální, skupinové a týmové tvůrčí činnosti, rozvíjejí konkrétní dovednosti a aplikují je při realizaci vlastních nebo společných tvůrčích záměrů, včetně rozsáhlejších projektů.

Předmět vytváří prostor pro volbu, experimentování a hledání osobitého způsobu vyjádření. Žáci se učí formulovat vlastní tvůrčí záměr, plánovat jednotlivé fáze projektu, pracovat samostatně i v různých rolích v týmu, využívat zpětnou vazbu, dokumentovat proces tvorby, prezentovat výsledek a reflektovat vlastní tvůrčí zkušenost. Podporována je seberealizace, kreativní a kritické myšlení, sebevyjádření, komunikace, spolupráce, plánování a kulturní kompetence.

Obsah je koncipován pestře a mezioborově. V průběhu roku se střídají výtvarné, filmové, literární, dramatické, hudební, pohybové-taneční a mezioborové projekty. Konkrétní prostředky, témata a formy tvůrčí práce může vyučující přizpůsobit zájmům žáků a personálním, materiálním a prostorovým možnostem školy při zachování stanovených školních OVU a uměleckého zaměření předmětu.

Předmět je vyučován v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Časové zařazení učiva je orientační; projektová témata jsou realizována v několika na sebe navazujících hodinách. Třída se dělí na skupiny při splnění podmínek stanovených platnými právními předpisy; nejsou-li podmínky pro dělení splněny, probíhá výuka společně.

V souladu s modelovým ŠVP NPI nejsou pro tento disponibilní předmět samostatně deklarována průřezová témata ani základní gramotnosti. Z klíčových kompetencí jsou cíleně rozvíjeny zejména kompetence k učení, osobnostní a sociální a kulturní.

Tematický plán

Měsíc a časová dotace	Téma	Školní OVU pro 9. ročník	Učivo a činnosti žáků
Září – 6 h	Já jako tvůrce	Žák zkoumá své tvůrčí preference, uplatňuje při vlastní tvorbě prvky výtvarného umění a formuluje jednoduchý osobní tvůrčí záměr. Vazba na RVP: UAK-VFV-001-ZV9-001; UAK-VFV-001-ZV9-002.	Tvůrčí rozcvičky; práce s linií, tvarem, barvou, prostorem, obrazem a symbolem; vizuální deník nebo skicář; krátké individuální úkoly; hledání tématu, které žák chce tvůrčím způsobem sdělit; sdílení a bezpečná zpětná vazba.
Říjen – 6 h	Příběh obrazem	Žák realizuje vlastní vizuální nebo audiovizuální záměr a využívá obrazové prostředky k vyprávění jednoduchého příběhu. Vazba na RVP: UAK-VFV-001-ZV9-002; UAK-VFV-001-ZV9-003.	Vizuální vyprávění – storyboard, fotografie, fotopříběh, komiks nebo krátká obrazová sekvence; kompozice, záběr, detail, celek, rytmus obrazů; převod jednoduchého námětu do vizuální podoby.
Listopad – 8 h	Krátký film	Žák užívá a kombinuje prostředky filmu s důrazem na vyprávění pomocí pohyblivého obrazu a zapojuje se do tvůrčího procesu v přiměřené roli. Vazba na RVP: UAK-VFV-001-ZV9-003; UAK-HTD-001-ZV9-001.	Skupinová tvorba krátkého hraného, dokumentárního nebo animovaného filmu; námět, scénář/storyboard, role ve štábu, záběr a střih v základní podobě, zvuk; realizace krátkého audiovizuálního výstupu dostupnými prostředky.
Prosinec – 6 h	Slovo jako umění	Žák vytvoří vlastní umělecký text podle svých schopností, reflektuje proces jeho tvorby a využije zpětnou vazbu k úpravě textu. Vazba na RVP: JJK-CJL-001-ZV9-016.	Tvůrčí psaní – krátká povídka, báseň, mikropříběh, dialog nebo jiný krátký autorský text; práce s námětem, atmosférou, postavou, perspektivou a jazykem; autorské

			čtení; citlivá vrstevnická zpětná vazba.
Leden – 6 h	Od textu k divadlu	Žák využívá postupy a prostředky divadla k vlastní tvorbě a zapojuje se do tvůrčího procesu v roli odpovídající svým schopnostem a preferencím. Vazba na RVP: UAK-HTD-001-ZV9-001; UAK-HTD-001-ZV9-004.	Dramatizace vlastního nebo vybraného krátkého textu; práce s rolí, situací, prostorem, hlasem a jednoduchou scénickou akcí; improvizace; příprava krátké etudy nebo scénického tvaru; reflexe spolupráce.
Únor – 6 h	Zvuk, hudba a atmosféra	Žák se zapojuje do hudební tvůrčí činnosti podle svých schopností a využívá zvuk nebo hudbu jako prostředek vlastního či skupinového sdělení. Vazba na RVP: UAK-HTD-001-ZV9-001; UAK-HTD-001-ZV9-002.	Zvuková krajina, rytmus, hlas, jednoduché nástroje nebo digitální zvuk; tvorba krátkého zvukového doprovodu k obrazu, textu či scéně; práce s tichem, tempem, dynamikou a náladou; skupinová zvuková kompozice.
Březen – 8 h	Tělo, pohyb, prostor	Žák využívá osvojené prostředky kreativního pohybu a tance k osobitému vyjádření a reflektuje vlastní zkušenost z tvůrčího procesu. Vazba na RVP: UAK-HTD-001-ZV9-003; UAK-HTD-001-ZV9-005.	Kreativní pohyb a taneční improvizace; gesto, rytmus, prostor, vztah pohybu a hudby nebo obrazu; jednoduchá pohybová kompozice ve dvojici či skupině. Činnosti jsou přizpůsobeny možnostem žáků a nejsou založeny na taneční technické výkonnosti.
Duben – 8 h	Umění kolem nás	Žák popíše svůj zážitek z vybraného výtvarného nebo audiovizuálního díla, komunikuje o něm s využitím základních oborových pojmů a vytvoří vlastní tvůrčí reakci na vybraný podnět. Vazba na RVP: UAK-VFV-002-ZV9-006; UAK-VFV-002-ZV9-007; UAK-VFV-001-ZV9-002.	Setkání se současným uměním a kulturou – výtvarné dílo, film, fotografie, veřejný prostor, design nebo jiný kulturní projev; společná interpretace; vlastní výtvarná či audiovizuální reakce. Podle možností návštěva kulturní instituce nebo práce s kvalitní digitální reprodukcí.
Květen – 8 h	Společný mezioborový projekt	Žák se zapojuje do společného tvůrčího projektu v různých rolích, propojuje zvolené umělecké prostředky, dokumentuje proces a využívá zpětnou vazbu při dokončování projektu. Vazba na RVP: UAK-HTD-001-ZV9-001; UAK-VFV-001-ZV9-004; UAK-VFV-001-ZV9-005.	Volitelný skupinový projekt propojující alespoň dvě oblasti – např. krátký film s autorským textem a hudbou, scénické pásmo, audiovizuální instalace, výstava s komentářem, literárně-výtvarný projekt nebo jiný společný tvůrčí výstup. Plánování, rozdělení rolí, realizace, dokumentace.
Červen – 4 h	Sdílíme tvorbu	Žák prezentuje a reflektuje vlastní nebo společný tvůrčí výstup, zhodnotí svůj přínos a zkušenost se zapojením do školní umělecké aktivity. Vazba na RVP: UAK-VFV-001-ZV9-005; UAK-HTD-003-ZV9-008.	Dokončení a prezentace vybraných výstupů – komorní přehlídka, projekce, výstava, autorské čtení nebo scénické sdělení podle charakteru vzniklých prací; portfolio; sebereflexe, vrstevnická zpětná vazba; zhodnocení vlastního pokroku a týmové spolupráce.

Poznámky k realizaci

- Orientační měsíční dotace 6–6–8–6–6–6–8–8–8–4 odpovídá celkové roční dotaci 66 hodin.
- Tematický plán není koncipován jako výuka řemeslných, technických nebo zahradnických činností. Pojem „dílny“ je zde užíván ve smyslu tvůrčího uměleckého prostoru, jak jej vymezuje modelový ŠVP NPI.
- Jednotlivé projekty lze přiměřeně obměňovat podle zájmů žáků a personálních, materiálních a prostorových možností školy, avšak při zachování zaměření na uměleckou a literární tvorbu a stanovených školních OVU.
- Žák nemusí vynikat ve všech uměleckých oblastech. Při skupinových projektech může přijímat různé role podle svých schopností, zkušeností a osobních preferencí.
- Hodnocení se zaměřuje především na kvalitu zapojení do tvůrčího procesu, rozvoj oproti výchozí úrovni, schopnost formulovat a realizovat záměr, experimentovat, spolupracovat, přijímat a poskytovat konstruktivní zpětnou vazbu, dokumentovat a reflektovat tvorbu. Nehodnotí se pouze estetická úroveň výsledného díla.